

FAKULTET ZA USLUŽNI BIZNIS
Novi Sad

SEMINARSKI RAD

PREDMET: FINANSIJSKA TRŽIŠTA

TEMA:

BERZA

Berzanski poslovi

Profesor: dr Milenko Dželetović	Student: Veselinović Mila
Asistent: Slobodan Rakić	Br. Indeksa: 260/08

1. UVOD

Berze su privredna društva koja u unapred određeno vreme i po određenim pravilima organizuje sastanke na kojima se okupljaju posrednici radi prodaje i kupovine robe, novca ili hartija od vrednosti. To je organizovano tržište na kojem se obavlja trgovina na veliko. Berza pruža svojim članovima niz usluga koje obično pružaju posrednici: okuplja zainteresovana lica, obezbeđuje pogodne prostorije za obavljanje poslova, neophodne tehničke i komunikacijske uslove, objavljuje berzanske izveštaje sa cenama postignutim na sastanku određenog dana, pruža informacije o stanju na tržištu i sl.

Na berzama se može trgovati žiralnim novcem, menicama, čekovima, akcijama i drugim hartijama od vrednosti, devizama, kapitalom, zlatom i drugim plemenitim metalima, robom i tzv. finansiskim derivatima. Može se trgovati i pravima akcionara na preču kupovinu akcija naredne emisije. U zavisnosti od toga čime se trguje na berzi, vrši se podela na finansijske (efektne) i na robne (produktne) berze. Postoje produktne berze koje su specijalizovane samo za prodaju određene vrste robe, kao što je Produktna berza u Novom Sadu na kojoj se prometuje poljoprivrednim proizvodima.. U okviru finansijske berze obično postoji više tržišta. Prvo, postoji tržište hartija od vrednosti koje su registrovane na berzi. To su hartije koje ispunjavaju sve uslove u pogledu sigurnosti njihovih imalaca. Takvim hartijama se trguje na zvaničnim sastancima berze. Drugo, postoji tržište neregistrovanih hartija. To su hartije koje ispunjavaju blaže uslove u pogledu boniteta nego što su uslovi tržišta registrovanih hartija. Takvim hartijama se trguje na nezvaničnim sastancima. Treće, postoji slobodno tržište pri efektnoj berzi. Na tom tržištu može se trgovati svim hartijama prema blažim pravilima od onih koja važe na prva dva tržišta. I posrednici – brokeri i dileri, koji nisu članovi berze, imaju pravo da trguju na regulisanom vanberzanskom tržištu.

Osnivači finansijske berze mogu da budu država, kao i pravna lica koja imaju dozvolu za obavljanje delatnosti brokersko-dilerskog društva. Osnivači robne berze mogu da budu pravna lica koja su registrovana za proizvodnju i promet robe, i država. Osnivači su dužni da berzi obezbede odgovarajući poslovni prostor, kao nenovčani ulog u osnivački kapital. Osnivači moraju da pribave dozvolu za osnivanje berze i dozvolu za rad berze od nadležnog organa. Taj organ ceni opravdanost i svrsishodnost osnivanja berze. Takva dozvola nije potrebna ako je osnivač berze država.

Na Berzi se kao učesnici ne mogu pojaviti fizička i pravna lica direktno, nego preko svojih posrednika koji moraju biti članovi Berze da bi mogli trgovati na istoj. Berzanski posrednici mogu biti : brokeri, dileri i investicioni fondovi. Brokeri posluju u svoje ime a za tuđi račun i za svoje usluge naplaćuju proviziju tzv. brokeražu. Oni takodje mogu na zahtev klijenta pružati i konsultativne usluge. Dileri rade u svoje ime i za svoj račun, a sve u cilju ostvarenja pozitivne razlike u ceni. Oni imaju još jednu važnu ulogu a to je da ukoliko obim trgovine na berzi opadne, oni budu ti koji će pokrenuti trgovinu.

Na pojedinim stranim berzama postoji još mogućnost da berzanski posrednik istupa kao komisionar (u svoje ime a za račun svojih komitenata) ili kao pravi posrednik koji samo dovodi u vezu lica koja su zainteresovana za zaključenje određenih ugovora. Investicioni fondovi su najrazvijeniji oblik berzanskih posrednika, koji, kao institucija kolektivnog finansiranja, vrše koncentraciju i mobilizaciju predumjlenog kapitala svojih članova, sa ciljem trgovanja na organizovanom tržištu uz minimalan rizik.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI
NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE

DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA maturskiradovi.net@gmail.com